Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

►**B**

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 19. března 2002,

kterou se stanoví definice případů pro hlášení přenosných nemocí do sítě Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES

(oznámeno pod číslem K(2002) 1043)

(2002/253/ES)

(Úř. věst. L 86, 3.4.2002, s. 44)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
►**M1**	Rozhodnutí Komise 2003/534/ES, ze dne 17. července 2003	L 184	35	23.7.2003
►**M2**	Rozhodnutí Komise 2008/426/ES, ze dne 28. dubna 2008	L 159	46	18.6.2008

▼B

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 19. března 2002,

kterou se stanoví definice případů pro hlášení přenosných nemocí do sítě Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES

(oznámeno pod číslem K(2002) 1043)

(2002/253/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES ze dne 24. září 1998 o zřízení sítě epidemiologického dozoru a kontroly přenosných nemocí ve Společenství ([1]), a zejména na čl. 3 písm. c) uvedeného rozhodnutí,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Členské státy musí sdělovat informace o epidemiologickém vývoji a vzniku ohrožení veřejného zdraví přenosnými nemocemi s využitím sítě Společenství takovým způsobem, který umožní srovnávání, aby bylo možné přijímat preventivní a kontrolní opatření na úrovni Společenství i na vnitrostátní úrovni.

(2) Mají-li být tyto informace srovnatelné, je nezbytné stanovit společné definice případů, a to i tehdy, pokud ještě nebyly vytvořeny sítě dozoru specifické pro jednotlivá onemocnění. Jakmile toto rozhodnutí vstoupí v platnost, musí být definice případů používány pro hlášení do sítě Společenství a musí splňovat požadavky právních předpisů o ochraně osobních údajů.

(3) Definice případů, které zajistí srovnatelnost hlášení, musí tvořit odstupňovaný systém umožňující strukturám nebo orgánům členských států využívat určité pružnosti při sdělování informací o nemocech a zvláštních zdravotních problémech. Tyto definice případů zejména usnadní podávání hlášení o chorobách uvedených v rozhodnutí Komise 2000/96/ES ([2]).

(4) Definice případů musí být vypracovány tak, aby umožňovaly všem členským státům v co největší míře přispívat do systému hlášení s použitím údajů z jejich stávajících systémů. Musí v nich být stanoveny různé stupně citlivosti a specifičnosti podle toho, za jakým účelem je sběr informací prováděn, a mělo by být snadné tyto definice měnit.

(5) Opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného na základě rozhodnutí č. 2119/98/ES,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Ke sdělování údajů pro epidemiologický dozor a kontrolu přenosných nemocí podle ustanovení rozhodnutí č. 2119/98/ES, a zejména článku 4 uvedeného rozhodnutí, používají členské státy definice případů uvedené v příloze.

Článek 2

Na základě nejnovějších vědeckých údajů budou v tomto rozhodnutí prováděny příslušné nezbytné úpravy.

([1]) Úř. věst. L 268, 3.10.1998, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 28, 3.2.2000, s. 50.

▼B

Článek 3

Toto rozhodnutí se použije ode dne 1. ledna 2003.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

▼M2

PŘÍLOHA

VYSVĚTLENÍ ODDÍLŮ POUŽITÝCH K DEFINICI A KLASIFIKACI PŘÍPADŮ

Klinická kritéria

Tato kritéria by měla zahrnovat běžné a relevantní známky a příznaky nemoci, které jednotlivě nebo společně představují jasný nebo indikativní klinický obraz nemoci. Klinická kritéria podávají obecnou charakteristiku onemocnění a nemusí v nich být nutně uvedeny všechny prvky nezbytné ke stanovení individuální klinické diagnózy nemoci.

Laboratorní kritéria

Laboratorní kritéria by měla být seznamem laboratorních metod, které se používají k potvrzení případu. K potvrzení případu obvykle postačuje pouze jeden z uvedených testů. Je-li pro laboratorní potvrzení případu nutná kombinace metod, je toto uvedeno. Typ vzorku odebraného pro laboratorní zkoušky je upřesněn pouze tehdy, považují-li se pro potvrzení diagnózy za důležité pouze určité typy vzorků. U některých schválených výjimek jsou zahrnuta laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ. Jedná se o seznam laboratorních metod, jež lze použít na podporu diagnózy daného případu, nejsou však průkazné.

Epidemiologická kritéria a epidemiologická souvislost

Má se za to, že epidemiologická kritéria jsou splněna, pokud lze zjistit epidemiologickou souvislost.

Epidemiologická souvislost během inkubační doby je vymezena jako jedna z těchto šesti možností:

— Přenos z člověka na člověka: Každá osoba, která přišla do styku s laboratorně potvrzeným případem u člověka tak, že mohla získat infekci.

— Přenos ze zvířete na člověka: Každá osoba, která přišla do styku se zvířetem s laboratorně potvrzenou infekcí/kolonizací tak, že mohla získat infekci.

— Expozice běžnému zdroji: Každá osoba, která byla vystavena stejnému běžnému zdroji nebo přenašeči infekce jako potvrzený případ u člověka.

— Expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě: Každá osoba, která požila potraviny nebo pitnou vodu s laboratorně potvrzenou kontaminací, nebo osoba, která požila potenciálně kontaminované produkty ze zvířete s laboratorně potvrzenou infekcí/kolonizací.

— Expozice v životním prostředí: Každá osoba, která se koupala ve vodě nebo která přišla do styku s kontaminovaným zdrojem v životním prostředí, jenž byl laboratorně potvrzen.

— Expozice v laboratoři: Každá osoba pracující v laboratoři, v níž existuje možnost expozice.

Osobu lze považovat za osobu s epidemiologickou souvislostí s potvrzeným případem, je-li laboratorně potvrzen nejméně jeden případ v řetězci přenosu nemoci. V případě propuknutí nákaz přenášených fekálně-orální cestou nebo vzduchem nemusí být nutné zjistit řetězec přenosu, aby se případ považoval za případ s epidemiologickou souvislostí.

K přenosu může dojít jednou nebo několika z těchto cest:

— Přenos vzduchem, vystříknutím aerosolu nakažené osoby na sliznice při kašlání, plivání, zpívání nebo mluvení nebo v případě vdechnutí mikrobiálního aerosolu rozptýleného v ovzduší jinými osobami.

— Styk, přímý styk s nakaženou osobou (fekálně-orální, kapénky z dýchacích cest, kožní nebo sexuální expozice) nebo se zvířetem (např. kousnutí, dotek) nebo nepřímý styk s infekčními materiály nebo předměty (infekční kontaminované předměty, tělní tekutiny, krev).

— Vertikální cesta z matky na dítě, často v děloze nebo v důsledku náhodné výměny tělních tekutin obvykle v perinatálním období.

— Vektorový přenos, nepřímý přenos nakaženými komáry, roztoči, mouchami a jiným hmyzem, který nemoc přenáší na člověka kousnutím.

— Potraviny nebo voda, požití potenciálně kontaminovaných potravin nebo pitné vody.

▼M2

Klasifikace případů

Případy jsou klasifikovány jako „možné“, „pravděpodobné“ a „potvrzené“. V doplňkových informacích jsou uvedeny inkubační doby u jednotlivých nemocí, aby se usnadnilo posouzení epidemiologické souvislosti.

Možný případ

Vymezen jako případ, který je pro účely hlášení případů klasifikován jako možný. Obvykle se jedná o případ s klinickými kritérii popsanými v definici případu bez epidemiologického nebo laboratorního nálezu dotyčného onemocnění. Definice možného případu má vysoký stupeň citlivosti a nízký stupeň specifičnosti. Umožňuje odhalit většinu případů, do této kategorie však budou zařazeny některé nepravé pozitivní případy.

Pravděpodobný případ

Vymezen jako případ, který je pro účely hlášení případů klasifikován jako pravděpodobný. Obvykle se jedná o případ s klinickými kritérii a epidemiologickou souvislostí, jak je popsáno v definici případu. Laboratorní zkoušky pro pravděpodobné případy jsou stanoveny pouze pro některá onemocnění.

Potvrzený případ

Vymezen jako případ, který je pro účely hlášení případů klasifikován jako potvrzený. Potvrzený případ by měl být potvrzen laboratorně a může splňovat či nesplňovat klinická kritéria popsaná v definici případu. Definice potvrzeného případu je vysoce specifická a méně citlivá; většina zjištěných případů proto bude skutečnými případy, ačkoliv některé případy budou opominuty.

Klinická kritéria některých nemocí nezmiňují skutečnost, že mnoho akutních případů je asymptomatických (např. hepatitida A, B a C, campylobakterióza, salmonelóza), tyto případy však mohou být přesto významné z hlediska veřejného zdraví na vnitrostátní úrovni.

Potvrzené případy spadají do jedné ze tří podkategorií uvedených níže. Tyto podkategorie budou vytvořeny během analýzy údajů pomocí proměnných získaných s informacemi o případu.

Laboratorně potvrzený případ s klinickými kritérii

Případ splňuje laboratorní kritéria pro potvrzení případu a klinická kritéria zahrnutá v definici případu.

Laboratorně potvrzený případ s neznámými klinickými kritérii

Případ splňuje laboratorní kritéria pro potvrzení případu, nejsou však k dispozici informace o klinických kritériích (např. pouze laboratorní zpráva).

Laboratorně potvrzený případ bez klinických kritérií

Případ splňuje laboratorní kritéria pro potvrzení případu, nesplňuje však klinická kritéria v definici případu nebo je asymptomatický.

SYNDROM ZÍSKANÉ IMUNODEFICIENCE (AIDS) A NÁKAZA VIREM LIDSKÉ IMUNODEFICIENCE (HIV)

Klinická kritéria (AIDS)

Každá osoba, která vykazuje některou z klinických situací vymezených v evropské definici případů AIDS pro:

— dospělé a adolescenty ve věku 13 let a starší ([1]),

— děti mladší 13 let ([2]).

([1]) Evropské centrum pro epidemiologické monitorování AIDS. Revize evropské definice případů pro dozor nad případy AIDS z roku 1993. *Dozor nad případy AIDS v Evropě*, čtvrtletní zpráva 1993; č. 37, s. 23–28.

([2]) Evropské centrum pro epidemiologické monitorování AIDS. Evropská definice případů pro dozor nad případy AIDS u dětí – revize z roku 1995. *Dozor nad případy HIV/AIDS v Evropě*, čtvrtletní zpráva 1995; č. 48, s. 46–53.

▼M2

Laboratorní kritéria (HIV)

— Dospělí, adolescenti a děti ve věku 18 měsíců a starší

Přinejmenším jedna z těchto tří situací:

— pozitivní výsledek testu na detekci protilátek HIV nebo kombinovaného testu na detekci protilátek (protilátky HIV a antigen p24 HIV) potvrzený specifičtějším testem na detekci protilátek (např. Western blot),

— pozitivní výsledek 2 imunoenzymatických testů na detekci protilátek potvrzený pozitivním výsledkem dalšího imunoenzymatického testu,

— pozitivní výsledky u dvou samostatných vzorků přinejmenším v jedné z těchto tří zkoušek:

— detekce nukleové kyseliny HIV (HIV-RNA, HIV-DNA),

— průkaz HIV testem na detekci antigenu p24 HIV, včetně neutralizačního testu,

— izolace HIV.

— Děti mladší 18 měsíců

Pozitivní výsledky u dvou samostatných vzorků (kromě pupečníkové krve) přinejmenším v jedné z těchto tří zkoušek:

— izolace HIV,

— detekce nukleové kyseliny HIV (HIV-RNA, HIV-DNA),

— průkaz HIV testem na detekci antigenu p24 HIV, včetně neutralizačního testu u dítěte ve věku 1 měsíce a staršího.

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

nep.

C. **Potvrzený případ**

— Infekce HIV

Každá osoba splňující laboratorní kritéria pro infekci HIV.

— AIDS

Každá osoba splňující klinická kritéria pro AIDS a laboratorní kritéria pro infekci HIV.

ANTRAX (SNĚŤ SLEZINNÁ)

(Bacillus anthracis)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto klinických forem:

Kožní antrax

Nejméně jeden z těchto příznaků:

— papulární nebo vezikulární léze,

— vpadlá černá krusta, kolem níž je otok.

Gastrointestinální antrax

— horečka nebo horečnatost

▼M2

A nejméně jeden z těchto dvou příznaků:

— silné bolesti břicha,

— průjem.

Plicní (inhalační) antrax

— horečka nebo horečnatost

A nejméně jeden z těchto dvou příznaků:

— akutní dýchací potíže,

— rentgenový nález rozšíření mediastina.

Meningeální/meningoencefalitický antrax

— horečka

A nejméně jeden z těchto tří příznaků:

— křeče,

— ztráta vědomí,

— meningeální známky.

Septikémický antrax

Laboratorní kritéria

— izolace *Bacillus anthracis* z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny *Bacillus anthracis* v klinickém vzorku.

Pozitivní výtěr z nosu bez klinických příznaků není pro potvrzenou diagnózu případu přínosný.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří epidemiologických souvislostí:

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

INFLUENZA PTÁKŮ A/H5 NEBO A/H5N1 U ČLOVĚKA

Klinická kritéria

Každá osoba s jedním z těchto dvou příznaků:

— horečka A známky a příznaky akutní infekce dýchacích cest,

— úmrtí na nevysvětlené akutní onemocnění dýchacích cest.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace influenzy A/H5N1 z klinického vzorku,

▼M2

— detekce nukleové kyseliny influenzy A/H5 v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti influenze A/H5 (čtyřnásobný nebo vyšší vzestup nebo jediný vysoký titr).

Epidemiologická kritéria

Přinejmenším jedna z těchto čtyř situací:

— přenos z člověka na člověka v případě úzkého kontaktu (ve vzdálenosti do jednoho metru) s osobou nahlášenou jako pravděpodobný nebo potvrzený případ,

— expozice v laboratoři: existuje-li možnost expozice influenze A/H5N1,

— úzký kontakt (ve vzdálenosti do jednoho metru) se zvířetem s potvrzenou infekcí A/H5N1 jiným než drůbež nebo volně žijící ptáci (např. kočka nebo prase),

— pobyt nebo návštěva v oblasti, s ohledem na niž existuje podezření na influenzu A/H5N1 nebo v níž byla influenza A/H5N1 potvrzena ([1]), A přinejmenším jedna z těchto dvou situací:

  — úzký kontakt (ve vzdálenosti do jednoho metru) s nemocnou nebo uhynulou domácí drůbeží nebo volně žijícími ptáky ([2]) v zasažené oblasti,

  — pobyt v domácnosti nebo v zemědělském podniku v zasažené oblasti, v nichž byla v předchozím měsíci nahlášena nemocná nebo uhynulá domácí drůbež.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická a epidemiologická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba s pozitivním testem na influenzu A/H5 nebo A/H5N1 provedeným laboratoří, která není národní referenční laboratoří, jež je účastníkem sítě referenčních laboratoří Společenství pro influenzu ptáků u člověka.

C. **Případ potvrzený na vnitrostátní úrovni**

Každá osoba s pozitivním testem na influenzu A/H5 nebo A/H5N1 provedeným národní referenční laboratoří, jež je účastníkem sítě referenčních laboratoří Společenství pro influenzu ptáků u člověka.

D. **Případ potvrzený WHO**

Každá osoba s laboratorním potvrzením Střediskem WHO pro spolupráci v oblasti H5.

BOTULISMUS

(Clostridium botulinum)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto klinických forem:

Botulismus přenášený potravinami a botulismus způsobený kontaminací rány

Nejméně jeden z těchto dvou příznaků:

— oboustranné postižení kraniálního nervu (např. dvojité a mlhavé vidění, dysfagie, bulbární paralýza),

— periferní symetrické ochrnutí.

([1]) Viz Světová organizace pro zdraví zvířat – OIE – a systém oznamování nákaz zvířat (ADNS) Evropské komise (GŘ SANCO), k dispozici na adrese: http://www.oie.int/eng/en_index.htm a http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm#.

([2]) To nezahrnuje patrně zdravé ptáky, kteří byli zabiti například při lovu.

▼M2

Dětský botulismus

Každý kojenec nejméně s jedním z těchto šesti příznaků:

— zácpa,

— netečnost,

— nedostatečné krmení,

— ptóza,

— dysfagie,

— celková svalová ochablost.

Tento druh botulismu, který se obvykle vyskytuje u kojenců (mladších 12 měsíců), může postihnout rovněž děti starší 12 měsíců a příležitostně i dospělé se změněnou anatomií gastrointestinálního traktu a mikroflórou.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— izolace *C. botulinum* v případě dětského botulismu (stolice) nebo botulismu způsobeného kontaminací rány (rána) (izolace *C. botulinum* ve stolici dospělých osob není pro diagnózu botulismu přenášeného potravinami důležitá),

— detekce botulotoxinu v klinickém vzorku.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou epidemiologických souvislostí:

— expozice běžnému zdroji (např. potraviny, společné používání jehel nebo jiného vybavení),

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

BRUCELÓZA

(Brucella spp.)

Klinická kritéria

Každá osoba s horečkou

A nejméně jedním z těchto sedmi příznaků:

— pocení (vydatné, zapáchající, zejména v noci),

— zimnice,

— bolesti kloubů,

— slabost,

— deprese,

— bolesti hlavy,

— nechutenství.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

▼M2

— izolace *Brucella* spp. z klinického vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti *Brucella* spp. (standardní aglutinační test, test reakce vazby komplementu, ELISA).

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř epidemiologických souvislostí:

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice výrobkům z kontaminovaného zvířete (mléko nebo mléčné výrobky),

— přenos ze zvířete na člověka (kontaminované sekrety nebo orgány, např. vaginální výtok, placenta),

— expozice běžnému zdroji.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

CAMPYLOBAKTERIÓZA

(Campylobacter spp.)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto tří příznaků:

— průjem,

— bolest břicha,

— horečka.

Laboratorní kritéria

— izolace *Campylobacter* spp. ze stolice nebo krve.

Pokud možno, měla by být provedena diferenciace *Campylobacter* spp.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto pěti epidemiologických souvislostí:

— přenos ze zvířete na člověka,

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice v životním prostředí.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

▼M2

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

CHLAMYDIÁLNÍ INFEKCE

(Chlamydia trachomatis)

VČETNĚ LYMPHOGRANULOMA VENEREUM (LGV)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto klinických forem:

Chlamydiální infekce jiná než LGV

Nejméně jeden z těchto šesti příznaků:

— uretritida,

— epididymitida,

— akutní salpingitida,

— akutní endometritida,

— cervicitida,

— proctitida.

U novorozenců nejméně jeden z těchto dvou příznaků:

— zánět spojivek,

— zápal plic.

LGV

Nejméně jeden z těchto pěti příznaků:

— uretritida,

— genitální vřed,

— inguinální lymfadenopatie,

— cervicitida,

— proctitida.

Laboratorní kritéria

Chlamydiální infekce jiná než LGV

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *Chlamydia trachomatis* ze vzorku z anogenitálního traktu nebo ze spojivky,

— průkaz *Chlamydia trachomatis* přímou imunofluorescencí v klinickém vzorku,

— *detekce nukleové kyseliny Chlamydia trachomatis* v klinickém vzorku.

LGV

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— izolace *Chlamydia trachomatis* ze vzorku z anogenitálního traktu nebo ze spojivky,

— detekce nukleové kyseliny *Chlamydia trachomatis* v klinickém vzorku

A

— identifikace sérovaru (genovaru) L1, L2 nebo L3.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka (sexuální styk nebo vertikální přenos).

▼M2

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria.

CHOLERA

(Vibrio cholerae)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto dvou příznaků:

— průjem,

— zvracení.

Laboratorní kritéria

— izolace *Vibrio cholerae* z klinického vzorku

A

— průkaz přítomnosti antigenu O1 nebo O139 v izolátu

A

— průkaz přítomnosti cholerového enterotoxinu nebo genu cholerového enterotoxinu v izolátu.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř epidemiologických souvislostí:

— expozice běžnému zdroji,

— přenos z člověka na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice v životním prostředí.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

VARIANTA CREUTZFELDTOVY-JAKOBOVY NEMOCI (vCJN)

Předpoklady

— Každá osoba s progresivní neuropsychiatrickou poruchou s délkou trvání nemoci nejméně šest měsíců.

— Rutinní vyšetření neukazují na jinou diagnózu.

— V anamnéze není expozice lidským hormonům hypofýzy nebo štěpu tvrdé pleny mozkomíšní člověka.

▼M2

— Žádný důkaz o genetické formě transmisivní spongiformní encefalopatie.

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně se čtyřmi z těchto pěti příznaků:

— časné psychiatrické příznaky ([1]),

— trvalé bolestivé senzorické příznaky ([2]),

— ataxie,

— myoklonie, chorea nebo dystonie,

— demence.

Diagnostická kritéria

Diagnostická kritéria pro potvrzení případu:

— neuropatologické potvrzení: spongiformní změna a rozsáhlá depozice prionového proteinu s floridními skvrnami po celém velkém a malém mozku.

Diagnostická kritéria pro pravděpodobný nebo možný případ:

— EEG neukazuje typický obraz ([3]) sporadické CJN ([4]) v raných stádiích nemoci,

— vyšetření magnetickou rezonancí ukazuje zvýšený bilaterální signál v pulvinaru,

— pozitivní biopsie z mandlí ([5]).

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka (např. transfúze krve).

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba, která splňuje předpoklady

A

— splňuje klinická kritéria

A

— má negativní EEG pro sporadickou CJN ([4]).

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba, která splňuje předpoklady

A

— splňuje klinická kritéria

A

— má negativní EEG pro sporadickou CJN ([4])

A

— pozitivní vyšetření magnetickou rezonancí

NEBO

([1]) Deprese, úzkost, apatie, stažení se, halucinace.
([2]) Zahrnuje klinicky zjištěnou bolest a/nebo dysestézii.
([3]) Typický obraz EEG při sporadické CJN se skládá z celkových periodických komplexů v intervalu přibližně jeden za vteřinu. Ty lze občas pozorovat v pozdějších stádiích vCJN.
([4]) Viz pozn. 7.
([5]) Biopsie z mandlí se nedoporučuje rutinně ani v případech s obrazem EEG, který je typický pro sporadickou CJN, může však být užitečná v podezřelých případech, u nichž klinická charakteristika odpovídá vCJN a vyšetření magnetickou rezonancí neukazuje zvýšený signál v pulvinaru.

▼M2

každá osoba, která splňuje předpoklady

A

— má pozitivní biopsii z mandlí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba, která splňuje předpoklady

A

— splňuje diagnostická kritéria pro potvrzení případu.

KRYPTOSPORIDIÓZA

(Cryptosporidium spp.)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto dvou příznaků:

— průjem,

— bolest břicha.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— průkaz oocyst kryptosporidia ve stolici,

— průkaz kryptosporidia ve střevní tekutině nebo bioptických vzorcích z tenkého střeva,

— detekce nukleové kyseliny kryptosporidia ve stolici,

— detekce antigenu kryptosporidia ve stolici.

Epidemiologická kritéria

Jedna z těchto pěti epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice v životním prostředí.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

ZÁŠKRT

(Corynebacterium diphtheriae a Corynebacterium ulcerans)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto klinických forem:

▼M2

Záškrt dýchacích cest:

Onemocnění horních dýchacích cest s horečkou A jedním z těchto dvou příznaků:

— difterický krup

NEBO

— přilpělá membrána na nejméně jednom z těchto tří míst:

— mandle,

— hltan,

— nos.

Záškrt nosu:

— jednostranný nebo oboustranný výtok z nosu zpočátku bezbarvý, poté krvavý.

Kožní záškrt:

— kožní léze.

Záškrt na jiných místech:

— léze spojivek nebo sliznic.

Laboratorní kritéria

— izolace *C. diphtheriae* nebo *C. ulcerans* produkujících toxin z klinického vzorku.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria pro záškrt dýchacích cest.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria pro záškrt s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

ECHINOKOKÓZA

(Echinococcus spp.)

Klinická kritéria

Nejsou důležitá pro účely dozoru.

Diagnostická kritéria

Nejméně jedna z těchto pěti situací:

— histopatologie nebo parazitologie kompatibilní s *Echinococcus multilocularis* nebo *granulosus* (např. přímá vizualizace protoscolexu v cystické tekutině),

— detekce *Echinoccocus granulosus* charakteristická pro makroskopickou morfologii cysty (cyst) v chirurgicky odebraných vzorcích,

— typické léze orgánů zjištěné zobrazovacími metodami (např. počítačová tomografie, sonografie, vyšetření magnetickou rezonancí) A potvrzené sérologickým testem,

— přítomnost specifických sérových protilátek proti *Echinococcus* spp. pomocí vysoce citlivého sérologického testu A potvrzení vysoce specifickým sérologickým testem,

▼M2

— detekce nukleové kyseliny *Echinococcus multilocularis* nebo *granulosus* v klinickém vzorku.

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

nep.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující diagnostická kritéria.

INFEKCE VYVOLANÁ VIREM *ESCHERICHIA COLI* PRODUKUJÍCÍM SHIGA/VEROTOXIN (STEC/VTEC)

Klinická kritéria

Průjem STEC/VTEC

Každá osoba nejméně s jedním z těchto dvou příznaků:

— průjem,

— bolest břicha.

HUS

Každá osoba s akutním selháním ledvin a nejméně s jedním z těchto dvou příznaků:

— mikroangiopatická hemolytická anemie,

— trombocytopenie.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *E. coli* produkujícího shigatoxin/verotoxin (STEC/VTEC),

— detekce nukleové kyseliny genu/ů *stx1* nebo *stx2*,

— detekce volných shigatoxinů.

Pouze u HUS lze jako laboratorní kritérium pro potvrzení STEC/VTEC použít:

— přítomnost specifických protilátek proti séroskupinám *E. coli*.

Pokud možno, měla by být provedena izolace a dodatečná charakterizace podle sérotypu, fagotypu, genů *eae* a podtypů *stx1*/*stx2*.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto pěti epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice v životním prostředí.

▼M2

Klasifikace případů

A. **Možný případ HUS spojený se STEC**

Každá osoba splňující klinická kritéria pro HUS.

B. **Pravděpodobný případ STEC/VTEC**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí nebo laboratorně potvrzený případ bez klinických kritérií.

C. **Potvrzený případ STEC/VTEC**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

GIARDIÁZA

(Giardia lamblia)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto čtyř příznaků:

— průjem,

— bolest břicha,

— nadýmání,

— příznaky malabsorpce (např. steatorea, ztráta hmotnosti).

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— průkaz cyst nebo trofozoitů *Giardia lamblia* ve stolici, duodenální šťávě nebo v bioptických vzorcích z tenkého střeva,

— průkaz antigenu *Giardia lamblia* ve stolici.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř epidemiologických souvislostí:

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— expozice v životním prostředí.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

GONOREA

(Neisseria gonorrhoeae)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto osmi příznaků:

— uretritida,

— akutní salpingitida,

▼M2

— pánevní zánětlivá choroba,

— cervicitida,

— epididymitida,

— proctitida,

— faryngitida,

— artritida

NEBO

každý novorozenec se zánětem spojivek.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace *Neisseria gonorrhoeae* z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny *Neisseria gonorrhoeae* v klinickém vzorku,

— průkaz *Neisseria gonorrhoeae* pomocí testu nukleové kyseliny bez amplifikace v klinickém vzorku,

— mikroskopická detekce gramnegativních intracelulárních diplokoků v uretrálním vzorku u muže.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka (sexuální styk nebo vertikální přenos).

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria.

HAEMOPHILUS MENINGITIS, INVAZIVNÍ NEMOC

(Haemophilus influenzae)

Klinická kritéria

Nejsou důležitá pro účely dozoru.

Laboratorní kritéria

Laboratorní kritéria pro definici případu

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— izolace *Haemophilus influenzae* z místa za normálních okolností sterilního,

— detekce nukleové kyseliny *Haemophilus influenzae* na místě za normálních okolností sterilním.

Pokud možno, měla by se provést typizace izolátů.

Epidemiologická souvislost

nep.

▼M2

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

nep.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

HEPATITIDA A

(virus hepatitidy A)

Klinická kritéria

Každá osoba s postupným rozvojem příznaků (např. únava, bolest břicha, ztráta chuti k jídlu, občasná nevolnost a zvracení)

A

nejméně s jedním z těchto tří příznaků:

— horečka,

— žloutenka,

— zvýšená hladina sérové aminotransferázy.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— detekce nukleové kyseliny viru hepatitidy A v séru nebo ve stolici,

— přítomnost specifických protilátek proti viru hepatitidy A,

— detekce antigenu viru hepatitidy A ve stolici.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jeden z těchto čtyř případů:

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice v životním prostředí.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

HEPATITIDA B, AKUTNÍ

(virus hepatitidy B)

Klinická kritéria

Každá osoba s postupným rozvojem příznaků (např. únava, bolest břicha, ztráta chuti k jídlu, občasná nevolnost a zvracení)

▼M2

A

nejméně s jedním z těchto tří příznaků:

— horečka,

— žloutenka,

— zvýšená hladina sérové aminotransferázy.

Laboratorní kritéria

Přítomnost specifické protilátky IgM proti jádrovému antigenu hepatitidy B.

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka (např. sexuální styk, vertikální přenos nebo transfúze krve).

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

HEPATITIDA C

(virus hepatitidy C)

Klinická kritéria

Nejsou důležitá pro účely dozoru.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— detekce nukleové kyseliny viru hepatitidy C v séru,

— přítomnost specifických protilátek proti viru hepatitidy C potvrzena jiným testem na protilátky.

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

nep.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria.

▼M2

CHŘIPKA

(chřipkový virus)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto klinických forem:

Onemocnění podobné chřipce (ILI)

— náhlý rozvoj příznaků

A

— nejméně jeden z těchto čtyř systémových příznaků:

— horečka nebo horečnatost,

— nevolnost,

— bolest hlavy,

— myalgie

A

— nejméně jeden z těchto tří respiračních příznaků:

— kašel,

— bolest v krku,

— dechová nedostatečnost.

Akutní respirační infekce (ARI)

— náhlý rozvoj příznaků

A

— nejméně jeden z těchto čtyř respiračních příznaků:

— kašel,

— bolest v krku,

— dechová nedostatečnost,

— rýma

A

— stanovisko klinického lékaře, že nemoc je způsobená infekcí.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace chřipkového viru z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny chřipkového viru v klinickém vzorku,

— identifikace antigenu chřipkového viru přímou imunofluorescencí v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti viru chřipky.

Pokud možno, měla by se provést podrobná typizace chřipkového izolátu.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria (ILI nebo ARI).

▼M2

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria (ILI nebo ARI) s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická (ILI nebo ARI) a laboratorní kritéria.

LEGIONÁŘSKÁ NEMOC

(Legionella spp.)

Klinická kritéria

Každá osoba se zápalem plic.

Laboratorní kritéria

— Laboratorní kritéria pro potvrzení případu

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *Legionella* spp. ze sekretu respiračního traktu nebo z místa za normálních okolností sterilního,

— detekce antigenu *Legionella pneumophila* v moči,

— přítomnost specifických protilátek proti *Legionella pneumophila* séroskupiny 1.

— Laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— detekce antigenu *Legionella pneumophila* v sekretu respiračního traktu nebo plícní tkáni, např. detekce přímou fluorescencí s použitím monoklonálních reagencií,

— detekce nukleové kyseliny *Legionella* spp. v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti *Legionella pneumophila* jiné séroskupiny než séroskupina 1,

— *L. pneumophila* séroskupiny 1, jiných séroskupin nebo jiných druhů *Legionella:* jediný vysoký titr specifických sérových protilátek.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou epidemiologických souvislostí:

— expozice v životním prostředí,

— expozice stejnému běžnému zdroji.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria A nejméně jeden pozitivní laboratorní test pro pravděpodobný případ NEBO epidemiologická souvislost.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

LEPTOSPIRÓZA

(Leptospira interrogans)

Klinická kritéria

Každá osoba s

▼M2

— horečkou

NEBO

nejméně dvěma z těchto jedenácti příznaků:

— zimnice,

— bolest hlavy,

— myalgie,

— sufuze spojivek,

— krvácení kůže a sliznic,

— kožní vyrážka,

— žloutenka,

— myokarditida,

— meningitida,

— nedostatečnost ledvin,

— respirační příznaky, např. hemoptýza.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace *Leptospira interrogans* z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny *Leptospira interrogans* v klinickém vzorku,

— průkaz *Leptospira interrogans* v klinickém vzorku pomocí imunofluorescence,

— přítomnost specifických protilátek proti *Leptospira interrogans*.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří epidemiologických souvislostí:

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice v životním prostředí,

— expozice běžnému zdroji.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

LISTERIÓZA

(Listeria monocytogenes)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto tří příznaků:

— listerióza novorozenců definována jako

narození mrtvého plodu

NEBO

nejméně jeden z těchto pěti příznaků v prvním měsíci života:

▼M2

— granulomatosis infantiseptica,

— meningitida nebo meningoencefalitida,

— septikémie,

— dyspnoe,

— léze na kůži, sliznicích nebo spojivkách,

— listerióza v těhotenství definována jako nejméně jeden z těchto příznaků:

— interrupce, spontánní potrat, narození mrtvého plodu nebo předčasný porod,

— horečka,

— příznaky podobné chřipce,

— jiné formy listeriózy definované jako nejméně jeden z těchto čtyř příznaků:

— horečka,

— meningitida nebo meningoencefalitida,

— septikémie,

— lokalizované infekce jako artritida, endokarditida a abscesy.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— izolace *Listeria monocytogenes* z místa za normálních okolností sterilního,

— izolace *Listeria monocytogenes* z místa za normálních okolností nesterilního u plodu, mrtvě narozeného plodu, novorozence nebo matky při porodu nebo do 24 hodin po porodu.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří epidemiologických souvislostí:

— expozice běžnému zdroji,

— přenos z člověka na člověka (vertikální přenos),

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě.

Doplňující informace

Inkubační doba 3–70 dnů, nejčastěji 21 dnů.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria

NEBO

každá matka s laboratorně potvrzenou listeriózou u jejího plodu, mrtvě narozeného plodu nebo novorozence.

MALÁRIE

(Plasmodium spp.)

Klinická kritéria

Každá osoba s horečkou NEBO s horečkou v anamnéze.

▼M2

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— průkaz malarických parazitů v krevních nátěrech pomocí světelné mikroskopie,

— detekce nukleové kyseliny plazmodia v krvi,

— detekce antigenu plazmodia.

Pokud možno, měla by se provést diferenciace *Plasmodium* spp.

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

nep.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

SPALNIČKY

(spalničkový virus)

Klinická kritéria

Každá osoba s horečkou

A

— makulopapulární kožní vyrážkou

A nejméně s jedním z těchto tří příznaků:

— kašel,

— rýma,

— zánět spojivek.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace spalničkového viru z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny spalničkového viru v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti spalničkovému viru charakteristických pro akutní infekci v séru nebo ve slinách,

— detekce antigenu spalničkového viru pomocí přímé imunofluorescence v klinickém vzorku za použití monoklonálních protilátek specifických pro spalničky.

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování. Pokud bylo v nedávné době provedeno očkování, je třeba provést vyšetření na volně se vyskytující virus.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka.

▼M2

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba, která nebyla v nedávné době očkována a která splňuje klinická a laboratorní kritéria.

MENINGOKOVÉ ONEMOCNĚNÍ, INVAZIVNÍ

(Neisseria meningitidis)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto pěti příznaků:

— horečka,

— meningeální známky,

— petechiální vyrážka,

— septický šok,

— septická artritida.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace *Neisseria meningitidis* z místa za normálních okolností sterilního, včetně purpurově červených kožních lézí,

— detekce nukleové kyseliny *Neisseria meningitidis* v místě za normálních okolností sterilním, včetně purpurově červených kožních lézí,

— detekce antigenu *Neisseria meningitidis* v mozkomíšním moku,

— detekce gramnegativních diplokoků v mozkomíšním moku.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria.

PŘÍUŠNICE

(virus příušnic)

Klinická kritéria

Každá osoba s

— horečkou

A

▼M2

nejméně dvěma z těchto tří příznaků:

— rychlý začátek zduření příušní žlázy nebo jiné slinné žlázy,

— orchitida,

— meningitida.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace viru příušnic z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny viru příušnic,

— přítomnost zvláštních protilátek proti viru příušnic charakteristických pro akutní infekci v séru nebo ve slinách.

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba, která nebyla v nedávné době očkována a splňuje laboratorní kritéria.

V případě nedávného očkování: Každá osoba, u níž byl detekován divoký kmen viru příušnic.

ČERNÝ KAŠEL

(Bordetella pertussis)

Klinická kritéria

Každá osoba s kašlem trvajícím nejméně dva týdny

A

nejméně jedním z těchto tří příznaků:

— záchvaty kašle,

— namáhavý vdech se zajíknutím,

— zvracení následující po kašli

NEBO

každá osoba, u níž lékař diagnostikoval černý kašel,

NEBO

apnoické pauzy u kojenců.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *Bordetella pertussis* z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny *Bordetella pertussis* v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti *Bordetella pertussis*.

▼M2

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

MOR

(Yersinia pestis)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto klinických forem:

Bubonický mor:

— horečka

A

— rychlý začátek bolestivé lymfadenitidy.

Septikémický mor:

— horečka.

Plicní mor:

— horečka

A

nejméně jeden z těchto tří příznaků:

— kašel,

— bolest na hrudníku,

— hemoptýza.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *Yersinia pestis* z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny *Yersinia pestis* z klinického vzorku (antigen F1),

— přítomnost specifických protilátek proti antigenu F1 *Yersinia pestis*.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice v laboratoři (pokud zde existuje možnost expozice moru),

— expozice běžnému zdroji.

▼M2

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria.

PNEUMOKOKOVÉ INVAZIVNÍ ONEMOCNĚNÍ

(Streptococcus pneumoniae)

Klinická kritéria

Nejsou důležitá pro účely dozoru.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *S. pneumoniae* v místě za normálních okolností sterilním,

— detekce nukleové kyseliny *S. pneumoniae* v místě za normálních okolností sterilním,

— detekce antigenu *S. pneumoniae* v místě za normálních okolností sterilním.

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

nep.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria.

POLIOMYELITIDA (DĚTSKÁ OBRNA)

(poliovirus)

Klinická kritéria

Každá osoba mladší 15 let s akutní chabou obrnou (AFP)

NEBO

každá osoba, u níž lékař diagnostikoval podezření na obrnu.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace polioviru a diferenciace uvnitř typu – divoký poliovirus (WPV),

— poliovirus odvozený z vakcinačního polioviru (VDPV) (u VDPV nejméně 85 % podobnost s vakcinačním poliovirem ve sledu nukleotidů v sekvenci VP1),

— poliovirus podobný Sabinovu viru: diferenciace uvnitř typu provedena akreditovanou laboratoří WHO pro dětskou obrnu (u VDPV > 1 % až 15 % diferenciace sekvence VP1 v porovnání s vakcinačním virem téhož sérotypu).

▼M2

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

— v anamnéze cesta do oblasti s výskytem dětské obrny či s podezřením na kolování polioviru nebo potvrzeným kolováním polioviru.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

HOREČKA Q

(Coxiella burnetii)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto tří příznaků:

— horečka,

— zápal plic,

— hepatitida.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *Coxiella burnetii* z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny *Coxiella burnetii* v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti *Coxiella burnetii* (IgG nebo IgM fáze II).

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou epidemiologických souvislostí:

— expozice běžnému zdroji,

— přenos ze zvířete na člověka.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

▼M2

VZTEKLINA

(virus vztekliny)

Klinická kritéria

Každá osoba s akutní encefalomyelitidou

A

nejméně jedním z těchto sedmi příznaků:

— senzorické změny ve vztahu k místu předchozího kousnutí zvířetem,

— paréza nebo paralýza,

— spazmus polykacích svalů,

— hydrofobie,

— delirium,

— křeče,

— úzkost.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace viru vztekliny z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny viru vztekliny v klinickém vzorku (např. sliny nebo mozková tkáň),

— detekce virových antigenů pomocí přímé imunofluorescence v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti viru vztekliny pomocí neutralizačního testu v séru nebo mozkomíšním moku.

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování nebo imunizace.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří epidemiologických souvislostí:

— přenos ze zvířete na člověka (zvíře s podezřením na infekci nebo s potvrzenou infekcí),

— expozice běžnému zdroji (stejné zvíře),

— přenos z člověka na člověka (např. transplantace orgánů).

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

ZARDĚNKY

(virus zarděnek)

Klinická kritéria

Každá osoba s náhlým začátkem celkové makulopapulární vyrážky

A

▼M2

nejméně jedním z těchto pěti příznaků:

— cervikální adenopatie,

— subokcipitální adenopatie,

— postaurikulární adenopatie,

— artralgie,

— artritida.

Laboratorní kritéria

— Laboratorní kritéria pro potvrzení případu

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace viru zarděnek z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny viru zarděnek v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti viru zarděnek (IgG) v séru nebo ve slinách.

— Laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ

— přítomnost specifických protilátek proti viru zarděnek (IgM ([1]).

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování.

Epidemiologická kritéria

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria a nejméně jedna z těchto dvou situací:

— epidemiologická souvislost,

— splnění laboratorních kritérií pro pravděpodobný případ.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba, která nebyla v nedávné době očkována a splňuje laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

V případě nedávného očkování osoba, u níž byl detekován divoký kmen viru zarděnek.

ZARDĚNKY, KONGENITÁLNÍ

(včetně kongenitálního zarděnkového syndromu)

Klinická kritéria

Kongenitální zarděnková infekce (CRI)

Pro CRI není možno definovat žádná klinická kritéria.

Kongenitální zarděnkový syndrom (CRS)

Každý kojenec mladší 1 roku nebo mrtvě narozený plod s:

— nejméně dvěma situacemi uvedenými v kategorii A)

NEBO

([1]) V případě podezření na zarděnky v těhotenství je nutné další potvrzení pozitivními výsledky testu na IgM (např. specifický test avidity protilátek IgG proti viru zarděnek prokazující nízkou aviditu). Za určitých okolností, např. při potvrzeném propuknutí zarděnek, lze detekci protilátek IgM proti viru zarděnek považovat za průkaznou u jiných případů než těhotenství.

▼M2

— jednou v kategorii A) a jednou v kategorii B).

A)

— katarakta(y),

— vrozený glaukom,

— vrozená srdeční vada,

— ztráta sluchu,

— pigmentová retinopatie.

B)

— purpura,

— splenomegalie,

— mikrocefalie,

— opoždění ve vývoji,

— meningoencefalitida,

— radiolucentní onemocnění kostí,

— žloutenka, která začne do 24 hodin po porodu.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace viru zarděnek z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny viru zarděnek,

— přítomnost specifických protilátek proti viru zarděnek (IgM),

— přetrvávání protilátek IgG proti viru zarděnek mezi 6. a 12. měsícem věku (nejméně dva vzorky s podobnou koncentrací protilátek IgG proti viru zarděnek).

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování.

Epidemiologická kritéria

Každý kojenec nebo mrtvě narozený plod, který se narodil ženě s laboratorně potvrzenou zarděnkovou infekcí během těhotenství přenosem z člověka na člověka (vertikální přenos).

Klasifikace případů kongenitálních zarděnek

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každý mrtvě narozený plod nebo kojenec, který nebyl testován, NEBO s negativními laboratorními výsledky a nejméně jedna z těchto dvou situací:

— epidemiologická souvislost A nejméně jeden příznak z klinických kritérií pro CRS kategorie „A“,

— splnění klinických kritérií pro CRS.

C. **Potvrzený případ**

Každý mrtvě narozený plod splňující laboratorní kritéria

NEBO

každý kojenec splňující laboratorní kritéria A nejméně jedna z těchto dvou situací:

— epidemiologická souvislost,

— nejméně jeden příznak z klinických kritérií pro CRS kategorie „A“.

▼M2

Každý kojenec pouze s pozitivními laboratorními kritérii bez zarděnek v anamnéze u matky během těhotenství a bez klinických kritérií kategorie „A“ proto bude nahlášen jako případ zarděnek.

SALMONELÓZA

(Salmonella spp. jiný než S. Typhi a S. Paratyphi)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto čtyř příznaků:

— průjem,

— horečka,

— bolest břicha,

— zvracení.

Laboratorní kritéria

— izolace *Salmonella* spp. (jiný než *S. Typhi* a *S. Paratyphi)* ze stolice nebo krve.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto pěti epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice v životním prostředí.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

TĚŽKÝ AKUTNÍ RESPIRAČNÍ SYNDROM – SARS

(SARS-koronavirus, SARS-CoV)

Klinická kritéria

Každá osoba s horečkou nebo s horečkou v anamnéze

A

nejméně jedním z těchto tří příznaků:

— kašel,

— dýchací potíže,

— dechová nedostatečnost

A

nejméně jeden z těchto čtyř případů:

— rentgenový nález zápalu plic,

— rentgenový nález syndromu akutních dýchacích potíží,

▼M2

— pitevní nález zápalu plic,

— pitevní nález syndromu akutních dýchacích potíží

A

žádná jiná diagnóza, která by mohla nemoc plně vysvětlit.

Laboratorní kritéria

— Laboratorní kritéria pro potvrzení případu

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace viru v buněčné kultuře z jakéhokoliv klinického vzorku a identifikace SARS-CoV pomocí metody jako RT-PCR,

— detekce nukleové kyseliny SARS-CoV nejméně v jednom z těchto tří případů:

— nejméně dva různé klinické vzorky (např. výtěr nosohltanu a stolice),

— stejný klinický vzorek odebraný dvakrát či vícekrát během nemoci (např. následné nasofaryngeální aspiráty),

— dva různé testy nebo opakovaná metoda RT-PCR s novým extraktem RNA z původního klinického vzorku při každém testování,

— přítomnost specifických protilátek proti SARS-CoV v jednom z těchto dvou případů:

— sérokonverze pomocí ELISA nebo IFA ve vzorku séra v akutní a rekonvalescentní fázi onemocnění při paralelním testu,

— čtyřnásobný nebo vyšší vzestup titru protilátek mezi vzorky séra v akutní a rekonvalescentní fázi při paralelním testu.

— Laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— jediný pozitivní test na protilátky proti SARS-CoV,

— pozitivní výsledek PCR pro SARS-CoV u jediného klinického vzorku a testu.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— každá osoba v nejméně jedné z těchto tří situací:

— výkon povolání se zvýšeným rizikem expozice SARS-CoV (např. zaměstnanci v laboratoři zacházející s živými viry SARS-CoV/viry podobnými SARS-CoV nebo ukládající klinické vzorky infikované SARS-CoV; osoby s expozicí volně žijícím zvířatům nebo jiným zvířatům považovaným za ložisko SARS-CoV, jejich exkrementy nebo sekrety atd.),

— úzký kontakt ([1]) s jednou nebo více osobami s potvrzeným SARS nebo vyšetřovanými na SARS,

— v anamnéze cesta do oblasti nebo pobyt v oblasti, v níž došlo k propuknutí SARS,

— dva nebo více zdravotnických pracovníků ([2]) s klinickým nálezem SARS ve stejné zdravotnické jednotce a se začátkem choroby ve stejném desetidenním období,

— tři nebo více osob (zdravotničtí pracovníci a/nebo pacienti a/nebo návštěvníci) s klinickým nálezem SARS se začátkem choroby ve stejném desetidenním období a s epidemiologickou souvislostí se zdravotnickým zařízením.

([1]) Úzkým kontaktem je osoba, která pečovala o případy SARS, žila s takovýmito osobami nebo byla v přímém styku s jejich sekrety respiračního traktu, tělními tekutinami a/nebo exkrementy (např. výkaly).

([2]) V této souvislosti výraz „zdravotnický pracovník“ zahrnuje veškeré zaměstnance nemocnice. Definice zdravotnické jednotky, v níž dojde k nahromadění případů, bude záviset na místní situaci. Velikost jednotky může sahat od celého zdravotnického zařízení, je-li malé, po jednotlivá oddělení velké terciární nemocnice.

▼M2

Klasifikace případů pro období mezi epidemiemi

Platí rovněž během propuknutí choroby v nezasažené zemi nebo oblasti.

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria A s epidemiologickou souvislostí A splňující laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ.

C. **Případ potvrzený na vnitrostátní úrovni**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria pro potvrzení případu, pokud bylo testování provedeno v národní referenční laboratoři.

D. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria pro potvrzení případu, pokud bylo testování provedeno v referenční laboratoři WHO pro potvrzení případů SARS.

Klasifikace případů během propuknutí nákazy

Platí během propuknutí nákazy v zemi/oblasti, v níž byla nejméně jedna osoba laboratorně potvrzena referenční laboratoří WHO pro potvrzení případů SARS.

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí s případem potvrzeným na vnitrostátní úrovni nebo s potvrzeným případem.

C. **Případ potvrzený na vnitrostátní úrovni**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria pro potvrzení případu, pokud bylo testování provedeno v národní referenční laboratoři.

D. **Potvrzený případ**

Jedna z těchto tří situací:

— každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria pro potvrzení případu, pokud testování provedla referenční laboratoř WHO pro potvrzení případů SARS,

— každý případ potvrzený na vnitrostátní úrovni s epidemiologickou souvislostí s řetězcem přenosu, pokud byl nejméně jeden případ nezávisle ověřen referenční laboratoří WHO pro potvrzení případů SARS,

— každá osoba splňující klinická kritéria a s laboratorními kritérii pro pravděpodobný případ s epidemiologickou souvislostí s řetězcem přenosu, pokud byl nejméně jeden případ nezávisle ověřen referenční laboratoří WHO pro potvrzení případů SARS.

SHIGELÓZA

(Shigella spp.)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto čtyř příznaků:

— průjem,

— horečka,

— zvracení,

— bolesti břicha.

▼M2

Laboratorní kritéria

— izolace *Shigella* spp. z klinického vzorku.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto pěti epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě,

— expozice v životním prostředí.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

PRAVÉ NEŠTOVICE

(virus varioly)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto dvou příznaků:

— horečka

A

puchýřky nebo pevné pustuly ve stejném vývojovém stádiu s centrifugální distribucí.

— Atypické projevy vymezené jako jeden z těchto čtyř příznaků:

  — hemoragické léze,

  — ploché sametovité léze, z nichž nevznikají puchýřky,

  — variola sine eruptione,

  — mírnější typ.

Laboratorní kritéria

— Laboratorní kritéria pro potvrzení případu

  Nejméně jedna z těchto dvou laboratorních zkoušek:

  — izolace viru pravých neštovic (viru varioly) z klinického vzorku s následným sekvenováním (pouze určené P4 laboratoře),

  — detekce nukleové kyseliny viru varioly v klinickém vzorku s následným sekvenováním.

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování

— Laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ

— identifikace částic ortopoxviru pomocí elektronové mikroskopie.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

▼M2

— expozice v laboratoři (pokud existuje možnost expozice viru varioly).

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria a nejméně s jednou z těchto dvou situací:

— epidemiologická souvislost s potvrzeným případem u člověka přenosem z člověka na člověka,

— splnění laboratorních kritérií pro pravděpodobný případ.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

Během propuknutí nákazy: Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

SYFILIS (PŘÍJICE)

(Treponema pallidum)

Klinická kritéria

— Primární syfilis

Každá osoba s jedním nebo několika šankry (vředy) (obvykle nebolestivými) v oblasti genitálií, perineální a anální oblasti nebo ústech nebo sliznici hltanu či jinde mimo oblast genitálií.

— Sekundární syfilis

Každá osoba nejméně s jedním z těchto pěti příznaků:

— difúzní makulopapulární vyrážka často i na dlaních a chodidlech,

— celková lymfadenopatie,

— kondyloma latum,

— enantém,

— difúzní alopecie.

— Časná latentní syfilis (< 1 rok)

V anamnéze příznaky kompatibilní s příznaky raných fází syfilis v předchozích 12 měsících.

— Pozdní latentní syfilis (> 1 rok)

Každá osoba splňující laboratorní kritéria (zvláštní sérologické testy).

Laboratorní kritéria

Nejméně jeden z těchto čtyř laboratorních testů:

— průkaz *Treponema pallidum* v exsudátech lézí nebo tkáních mikroskopickým vyšetřením v zástinu,

— průkaz *Treponema pallidum* v exsudátech lézí nebo tkáních přímou imunofluorescencí,

— průkaz *Treponema* v exsudátech lézí nebo tkáních pomocí PCR,

— detekce protilátek proti *Treponema pallidum* pomocí screeningového testu (TPHA, TPPA nebo EIA) A dodatečná detekce protilátek Tp-IgM (IgM-ELISA, IgM immunoblot nebo 19S-IgM-FTA-abs) – potvrzeno druhou zkouškou na protilátky IgM.

Epidemiologická kritéria

— Primární/sekundární syfilis

▼M2

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka (sexuální kontakt).

— Časná latentní sifilis (< 1 rok)

Epidemiologická souvislost přenosem z člověka na člověka (sexuální kontakt) v předchozích 12 měsících.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

SYFILIS, KONGENITÁLNÍ A NEONATÁLNÍ

(Treponema pallidum)

Klinická kritéria

Každé dítě mladší 2 let nejméně s jedním z těchto deseti příznaků:

— hepatosplenomegalie,

— mukokutánní léze,

— kondyloma latum,

— přetrvávající rinitida,

— žloutenka,

— pseudoparalýza (kvůli periostitidě a osteochondritidě),

— postižení centrální nervové soustavy,

— anémie,

— nefrotický syndrom,

— podvýživa.

Laboratorní kritéria

— Laboratorní kritéria pro potvrzení případu

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— průkaz *Treponema pallidum* mikroskopickým vyšetřením v zástinu v pupeční šňůře, placentě, výtoku z nosu nebo materiálu z kožních lézí,

— průkaz *Treponema pallidum* přímou imunofluorescencí v pupeční šňůře, placentě, výtoku z nosu nebo materiálu z kožních lézí,

— detekce *Treponema pallidum* – specifické protilátky IgM (FTA-abs, EIA)

A reaktivní netreponemální test (VDRL, RPR) séra dítěte.

— Laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— reaktivní výsledek testu VDRL-mozkomíšní mok,

— reaktivní netreponemální a treponemální sérologické testy séra matky,

— titr protilátek u dítěte při netreponemálním testu je čtyřnásobně či ještě vyšší než titr protilátek v séru matky.

▼M2

Epidemiologická kritéria

Každý kojenec s epidemiologickou souvislostí přenosem z člověka na člověka (vertikální přenos).

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každý kojenec nebo dítě splňující klinická kritéria a nejméně jedna z těchto dvou situací:

— epidemiologická souvislost,

— splnění laboratorních kritérií pro pravděpodobný případ.

C. **Potvrzený případ**

Každý kojenec splňující laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

TETANUS

(Clostridium tetani)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s dvěma z těchto tří příznaků:

— bolestivé svalové kontrakce primárně čelistních a šíjových svalů a následný faciální spazmus nazývaný trismus a „risus sardonicus“,

— bolestivé svalové kontrakce hlavních svalů,

— celkové spazmy, často opisthotonus.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— izolace *Clostridium tetani* z místa infekce,

— detekce toxinu tetanu ve vzorku séra.

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

TOXOPLASMÓZA, KONGENITÁLNÍ

(Toxoplasma gondii)

Klinická kritéria

Nejsou důležitá pro účely dozoru.

▼M2

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— průkaz *T. gondii* v tělních tkáních nebo tekutinách,

— detekce nukleové kyseliny *T. gondii* v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti *T. gondii* (IgM, IgG, IgA) u novorozence,

— trvale stabilní titry protilátek IgG proti *T.gondii* u kojence (mladšího 12 měsíců).

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

nep.

C. **Potvrzený případ**

Každé malé dítě splňující laboratorní kritéria.

TRICHINÓZA

(Trichinella spp.)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s třemi z těchto šesti příznaků:

— horečka,

— citlivost a bolest svalů,

— průjem,

— faciální edém,

— eosinofilie,

— subkonjunktiválním, subunguální a retinální krvácení.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— průkaz larev *Trichinella* v tkáni získané svalovou biopsií,

— přítomnost specifických protilátek proti parazitu *Trichinella* (IFA, ELISA nebo Western blot).

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou epidemiologických souvislostí:

— expozice kontaminovaným potravinám (maso),

— expozice běžnému zdroji.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

▼M2

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria a laboratorní kritéria.

TUBERKULÓZA

(komplex Mycobacterium tuberculosis)

Klinická kritéria

Každá osoba s těmito dvěma situacemi:

— známkami, příznaky a/nebo radiologickými nálezy odpovídajícími aktivní tuberkulóze na kterémkoli místě

A

— rozhodnutí klinického lékaře léčit osobu komplexní protituberkulózní léčbou

NEBO

případ zjištěný posmrtně s patologickými nálezy odpovídajícími aktivní tuberkulóze, které by naznačovaly protituberkulózní léčbu antibiotiky, pokud by byl pacient diagnostikován před úmrtím.

Laboratorní kritéria

— Laboratorní kritéria pro potvrzení případu

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— izolace komplexu *Mycobacterium tuberculosis* (kromě *Mycobacterium bovis*-BCG) z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny komplexu *M. tuberculosis* v klinickém vzorku A pozitivní mikroskopie na acidorezistentní bacily nebo rovnocenná detekce bacilů fluorescencí pomocí světelné mikroskopie.

— Laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— mikroskopie na acidorezistentní bacily nebo rovnocenná detekce bacilů fluorescencí pomocí světelné mikroskopie,

— detekce nukleové kyseliny komplexu *M. tuberculosis* v klinickém vzorku,

— histologický vzhled granulomů.

Epidemiologická kritéria

nep.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria pro pravděpodobný případ.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

TULAREMIE

(Francisella tularensis)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto klinických forem:

— *Ulceroglandulární tularemie*

— kožní vřed

▼M2

A

— regionální lymfadenopatie.

— *Glandulární tularemie*

— zvětšené a bolestivé lymfatické uzliny bez zjevného vředu.

— *Okuloglandulární tularemie*

— zánět spojivek

A

— regionální lymfadenopatie.

— *Orofaryngeální tularemie*

— cervikální lymfadenopatie

A

nejméně jeden z těchto tří příznaků:

— stomatitida,

— faryngitida,

— tonzilitis.

— *Střevní tularemie*

Nejméně jeden z těchto tří příznaků:

— bolesti břicha,

— zvracení,

— průjem.

— *Plicní tularemie*

— zápal plic.

— *Tyfoidní tularemie*

Nejméně jeden z těchto dvou příznaků:

— horečka bez časných lokalizačních známek a příznaků,

— septikémie.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací:

— izolace *Francisella tularensis* z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny *Francisella tularensis* v klinickém vzorku,

— přítomnost specifických protilátek proti *Francisella tularensis.*

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří epidemiologických souvislostí:

— expozice běžnému zdroji,

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

▼M2

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

TYFUS/PARATYFUS

(Salmonella Typhi/Paratyphi)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jednou z těchto dvou situací:

— nástup s vleklou horečkou,

— nejméně dva z těchto čtyř příznaků:

  — bolest hlavy,

  — relativní bradykardie,

  — suchý kašel,

  — průjem, zácpa, nevolnost nebo bolest břicha.

Paratyfus má stejné příznaky jako tyfus, obvykle však má mírnější průběh.

Laboratorní kritéria

— izolace *Salmonella Typhi* nebo *Paratyphi* z klinického vzorku.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří epidemiologických souvislostí:

— expozice běžnému zdroji,

— přenos z člověka na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám/pitné vodě.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

VIROVÉ HEMORRHAGICKÉ HOREČKY

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto dvou příznaků:

— horečka,

— hemorrhagické projevy v různých formách, které mohou vést k selhání několika orgánů.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou situací:

— izolace specifického viru z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny specifického viru v klinickém vzorku a genotypizace.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto situací:

▼M2

— v minulých 21 dnech cesta do oblasti, o níž je známo nebo s ohledem na niž panuje domněnka, že se zde objevily případy virové hemorrhagické horečky,

— v minulých 21 dnech expozice možnému nebo potvrzenému případu virové hemorrhagické horečky s nástupem nemoci v posledních 6 měsících.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.

ZÁPADONILSKÁ HOREČKA

(nákaza virem západonilské horečky, WNV)

Klinická kritéria

Každá osoba s horečkou

NEBO

nejméně s jedním z těchto dvou příznaků:

— encefalitida,

— meningitida.

Laboratorní kritéria

— Laboratorní zkouška pro potvrzení případu

Nejméně jedna z těchto čtyř situací:

— izolace WNV z krve nebo mozkomíšního moku,

— detekce nukleové kyseliny WNV v krvi nebo mozkomíšním moku,

— přítomnost specifických protilátek proti WNV (IgM) v mozkomíšním moku,

— vysoký titr IgM proti WNV A detekce IgG proti WNV A potvrzení neutralizací.

— Laboratorní zkouška pro pravděpodobný případ

Přítomnost specifických protilátek proti WNV v séru.

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování proti flaviviru.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto dvou epidemiologických souvislostí:

— přenos ze zvířete na člověka (pobyt, návštěva nebo expozice kousnutí komára v oblasti s endemickým výskytem WNV u koní a ptáků),

— přenos z člověka na člověka (vertikální přenos, transfúze krve, transplantace).

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria A nejméně jedna z těchto dvou situací:

— epidemiologická souvislost,

▼M2

— laboratorní zkouška pro pravděpodobný případ.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující laboratorní kritéria pro potvrzení případu.

ŽLUTÁ ZIMNICE

(virus žluté zimnice)

Klinická kritéria

Každá osoba s horečkou

A

nejméně jedním z těchto dvou příznaků:

— žloutenka,

— celkové krvácení.

Laboratorní kritéria

Nejméně jedna z těchto pěti situací:

— izolace viru žluté zimnice z klinického vzorku,

— detekce nukleové kyseliny viru žluté zimnice,

— detekce antigenu viru žluté zimnice,

— přítomnost specifických protilátek proti viru žluté zimnice,

— průkaz typických lézí při postmortálním histopatologickém vyšetření jater.

Laboratorní výsledky je nutno vykládat podle statusu očkování proti flaviviru.

Epidemiologická kritéria

V posledním týdnu cesta do oblasti, o níž je známo nebo s ohledem na niž panuje domněnka, že se zde vyskytly případy žluté zimnice.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba, která nebyla v nedávné době očkována a splňuje klinická a laboratorní kritéria.

V případě nedávného očkování osoba, u níž byl detekován divoký kmen viru žluté zimnice.

YERSINIÓZA

(Yersinia enterocolitica, Yersinia pseudotuberculosis)

Klinická kritéria

Každá osoba nejméně s jedním z těchto pěti příznaků:

— horečka,

— průjem,

— zvracení,

— bolest břicha (pseudoapendicitida),

— tenezmus.

▼M2

Laboratorní kritéria

— izolace lidského patogenu *Yersinia enterocolitica* nebo *Yersinia pseudotuberculosis* z klinického vzorku.

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto čtyř epidemiologických souvislostí:

— přenos z člověka na člověka,

— expozice běžnému zdroji,

— přenos ze zvířete na člověka,

— expozice kontaminovaným potravinám.

Klasifikace případů

A. **Možný případ**

nep.

B. **Pravděpodobný případ**

Každá osoba splňující klinická kritéria s epidemiologickou souvislostí.

C. **Potvrzený případ**

Každá osoba splňující klinická a laboratorní kritéria.